

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **T. K.** bytom Š..33, B., zastúpeného JUDr. V. N., advokátkou, S. č. 30, B., proti odporkyni: **S. P. Ú. V.**, U. č. 8, B., o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. X zo dňa 15.7.2005, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 1/2006–24 zo 6.6.2007 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/1/2006-24 zo dňa 6. júna 2007 **potvrďuje**.

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie:

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o nepriznaní dávky v hmotnej núdzi a príspevkov žalobcovi z dôvodu, že má trvalý pobyt v spoločnej domácnosti s matkou a bratom a prechodným pobytom na inom mieste sa trvalé spolužitie a teda aj spoločná domácnosť neruší.

Krajský súd dôvodil tým, že s ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov a citovanú právnu úpravu pripadlo súdu posúdiť, či žalobca so zreteľom na zistené skutkové okolnosti mal byť v konaní o priznanie dávky sociálnej pomoci posudzovaný samostatne, alebo spoločne so svojou matkou. Keďže u žalobcu boli v zmysle § 4 písm. c/ zákona a pomoci v hmotnej núdzi v rozhodnej dobe nesporne splnené všetky ostatné predpoklady pre spoločné posudzovanie s matkou (žalobca bol mladší ako 25 rokov, nemal žiadny príjem a nevznikol mu ani nárok na dávku v nezamestnanosti), s výnimkou podmienky trvalého spolužitia s matkou, je práve riešenie tejto otázky pre celkové posúdenie veci rozhodujúce. Nakoľko pojem domácnosť (resp. spoločná domácnosť) zákon o sociálnej pomoci neupravuje,

možno si pomôcť citovanou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku, v zmysle ktorej spoločnú domácnosť tvoria aspoň dve osoby, ktoré spoločne uhrádzajú náklady domácnosti, pričom charakter tohto spolužitia je trvalý.

V danom prípade nie je podľa názoru súdu možné od momentu nástupu žalobcu do resocializačného zariadenia hovoriť o pretrvávajúcom vedení spoločnej domácnosti so svojou matkou, a to predovšetkým s ohľadom na druh a účel tohto zariadenia a na predpokladanú dobu resocializačného programu (18 – 24 mesiacov). Je všeobecne známe, že po dobu trvania pobytu je styk klienta tohto zariadenia s prostredím, z ktorého pochádza, minimalizovaný a práve spolužitím klientov sa vytvára istý typ „spoločnej domácnosti“. V každom prípade má súd za to, že počas pobytu žalobcu v predmetnom zariadení je spoločné uhrádzovanie nákladov spojených s vedením tejto eventuálnej predchádzajúcej domácnosti s matkou, prakticky vylúčené a nejde ani o prechodný krátkodobý pobyt žalobcu mimo miesta svojho trvalého bydliska, ktorým sa zásadne vedenie spoločnej domácnosti neruší. Taktiež niet sporu o tom, že žalobca počas resocializačného programu nie je schopný zabezpečiť si alebo zvýšiť svoj príjem vlastnou prácou a sám sa tak postarať o základné životné podmienky. S ohľadom na účasť žalobcu na resocializačnom programe sa však táto okolnosť v súlade s citovaným ustanovením § 7 písm. g/ zákona o pomoci v hmotnej núdzi ani neskúma.

Vzhľadom na uvedené teda podľa názoru súdu nie je u žalobcu po dobu trvania resocializačného programu splnená podmienka spolužitia s rodičom v domácnosti, bez ktorej nemožno pri skúmaní hmotnej núdze posudzovať žalobcu spoločne s matkou, ale ako samostatnú osobu. V tom spočíva nesprávnosť v právnom posúdení veci žalovaným, pre ktorú súd napadnuté rozhodnutie podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude správny orgán právnym názorom súdu viazaný (§ 250j ods. 6 O.s.p.).

Žalovaný v odvolaní proti rozsudku súdu žiadal, aby odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok a žalobu zamietol, pokiaľ nerozhodne o zastavení konania. Žalovaný namietal, že žaloba došla na vecne a miestne príslušný súd po uplynutí lehoty podľa § 250b ods. 1 OSP a preto nebola podaná včas. Z vecného hľadiska žalovaný namietal, že zánik spoločnej domácnosti vyvodil preskúmavajúci súd z toho, že žalobca odišiel z bytu a z miesta bydliska na predpokladanú dobu resocializačného pobytu 18 – 24 mesiacov. Podľa názoru žalovaného išlo len o predpokladanú dobu, ktorá môže byť aj kratšia. Dôvody ukončenia resocializačného procesu môžu byť rôzne napr. vlastné rozhodnutie klienta, útek, vylúčenie z komunity pre porušenie pravidiel zariadenia, hospitalizácia a pod. Podľa bodu III/2 zmluvy č. 9/2005 o poskytovaní sociálnej služby uzatvorenej medzi poskytovateľom služby Čistý deň, nezisková organizácia a žalobcom dňa 9.2.2005, čas poskytovania sociálnej služby bol dohodnutý na dobu neurčitú.

Žalovaný je toho názoru, že trvalosť opustenia spoločnej domácnosti nemal krajský súd preukázané z úmyslu žalobcu podrobiť sa pobytu v resocializačnom zariadení na dobu 18 – 24 mesiacov, na základe nástupu žalobcu do resocializačného zariadenia.

Podľa konštantnej judikatúry vyplýva, že spolužitie sa považuje právom za trvalé, ak sú objektívne zistiteľné okolnosti, ktoré svedčia o úmysle viesť také

spoločenstvo trvale, nielen na prechodnú dobu (R 34/1982). V súvislosti s uvedeným a ustálenou právnou praxou je žalovaný toho názoru, že jedna osoba nemôže byť príslušníkom dvoch (event. i viac) domácností.

Z potvrdenia o pobyte v resocializačnom zariadení je preukázané, že žalobca je jeho klientom, ale ani z tohto dôkazu nemohol správny orgán, a ani súd v preskúmvacom rozhodnutí vyvodiť záver, že po dobu trvania resocializačného programu nie je splnená podmienka spolužitia s rodičmi v domácnosti. Vyplýva však z neho, že sa mu poskytuje sociálna služba podľa zákona č. 195/1998 Z. z.

V súvislosti s odôvodnením rozsudku žalovaný ďalej poukazuje na to, že v rámci programu resocializačného strediska vstupom do druhej fázy sa znásobuje tlak na aktívnu časť klienta na programe, k rekonštrukcii vzťahov vo vnútri komunity sa pridáva práca na vzťahoch v rodinnom systéme a do terapie sú prizvaní i jeho rodinní príslušníci resp. životní partneri.

Podľa názoru žalovaného krajský súd z pobytu žalobcu v resocializačnom zariadení vyvodil nesprávny záver pre posúdenie otázky domácnosti a s tým aj nesprávnosti v právnom posúdení veci žalovaným, pre ktoré súd napadnuté rozhodnutie podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude správny orgán názorom súdu viazaný.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Odvolací súd vo veci rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania s poukazom na ustanovenie § 250ja ods. 3 OSP.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd vo veci rozhodol v súlade so zákonom, zákonnosť rozhodnutia žalovaného posúdil po stránke skutkovej aj právnej a dospel k právnomu záveru, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a považuje ho za svoj vlastný právny názor. Podľa názoru odvolacieho súdu skutkové a právne závery krajského súdu sú podložené obsahom spisov, sú logické a náležite zdôvodnené.

Odvolací súd nezdieľa názor žalovaného, že trvalosť opustenia spoločnej domácnosti nemohol mať krajský súd za preukázanú z úmyslu žalobcu podrobiť sa pobytu v resocializačnom zariadení na dobu 18 - 24 mesiacov a na základe jeho nástupu do resocializačného zariadenia. Odvolací súd zhodne s krajským súdom dospel k záveru, že uvedená skutočnosť, ktorá je nesporná, zakladá skutkový podklad pre taký záver, ktorý vyvodil aj krajský súd, že od momentu nástupu žalobcu do resocializačného zariadenia nemožno hovoriť o pretrvávaní vedenia spoločnej domácnosti žalobcu s matkou. Práve s ohľadom na druh a účel tohto zariadenia a predpokladanú dobu pobytu žalobcu v ňom považuje odvolací súd argumentáciu, ktorú krajský súd uviedol vo svojom rozsudku za logicky podloženú a prijateľnú. Pochybnosti žalovaného o skutočnej dĺžke pobytu v resocializačnom zariadení samé osebe nemôžu privediť záver o pretrvávaní pobytu žalobcu v spoločnej domácnosti s matkou. Z týchto dôvodov odvolací súd nezistil podmienky na zmenu rozsudku.

Odvolací súd tiež nezdieľa názor o oneskorenom podaní žaloby, pretože v ustanoveniach 2. hlavy V. časti OSP zákon nestanovuje podmienku podania žaloby na vecne a miestne príslušnom súde.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Keďže žalobcovi trovy v odvolacom konaní nevznikli a žalovaný nemá právo na ich náhradu, súd nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 12. novembra 2007

**JUDr. Ida Hanzelová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Kavivanovová Ľubica